

JURYENS BEGRUNNELSE FOR VALG AV VINNERUTKAST 2014

Inndalsveien 28, Høyskolen på Vestlandet

Byggherre: Statsbygg
Arkitekter: HLM Arkitektur AS
Cubo Arkitekter

Bygg og anlegg som tildeles Arkitekturprisen skal i samspill med omgivelsene tilføre stedet nye kvaliteter i innhold, formgivning og materialbruk. Bergen kommunes arkitektur- og byformingspris er som det fremgår av navnet en pris som ikke bare skal vurdere byggverk enkeltvis, men også skal vurdere hvilken rolle arkitektur kan spille i byutviklingsammenheng. Årets vinner utmerker seg på nettopp på denne måten ved å tilføre nye funksjoner i form av kulturtilbud for barn-, unge og voksne i bydelen, samt ved å skape nye arenaer for deler av kulturlivet som til nå ikke har hatt en fast base i Bergen.

Estetikk og funksjonalitet er begge sentrale kriterier, men rådet har også valgt å legge vekt på i hvilken grad prosjektet «sprenger sine egne rammer» og får betydning utover den funksjonen det er satt til å ha. Rådet er av den oppfatning at byutviklingskomponenten er viktig i ethvert byggeprosjekt. Rådet ønsker å gi honnør til arkitekter som benytter seg av muligheten for å ikke utelukkende svare på oppdragsgiverens bestilling, men også gi nye kvaliteter til området. Slike kvaliteter kan være av estetisk art, dreie seg om tilleggsfunksjoner som kommer bydelen til gode, eller være grep som tydeliggjør prosjektets historiske sammenheng. En slik tilnærming bidrar til opplevelseskvaliteter, gir økt forståelse og styrker stedsidentiteten. Denne tankegangen krever inngående kjennskap til sosial og geografisk kontekst, og er således en tidkrevende prosess. Likevel mener rådet at prosjekter som vitner om denne typen ambisjoner bør løftes frem som eksempler til etterfølgelse.

Bergen er en by i utvikling, men med begrenset plass å vokse på. Nye byutviklingsprosjekter ligger ofte tett på og noen ganger oppå eksisterende, historiske bygningsmiljøer. Hvordan arkitekter og utbyggere velger å løse utfordringene dette medfører, er av stor betydning for prosjektenes kvalitet. Det enkleste og billigste er ofte å rive den historiske bygningsmassen og begynne med blanke ark. Likevel mener juryen at det blant årets kandidater finnes prosjekter som viser at begrensningene knyttet til historisk bygningsmasse, kan gi resultater som overskrider forventningene.

Rådet mener årets prisvinner skårer på alle disse kriteriene. Prosjektet bærer preg av en vellykket integrering av en historisk bygningsmasse, og tilfører nye kvaliteter til en bydel som med Bybanen vil stå overfor en vesentlig fortetting og utvikling. Ved hjelp av helhetlige grep har en historiske bygninger fått nytt liv og nye bruksmåter som en del av et helhetlig nytt prosjekt.

Rådet for byforming og arkitektur har derfor utpekt Høyskolen på Kronstad til vinner av Arkitektur- og byformingsprisen 2014.

Rådet vil fremheve at det i byutviklingssammenheng er positivt at man ved lokalisering av Høyskolen har fått en ny funksjon inn i Kronstad/Nymarkområdet, som gir nytt liv, nye aktiviteter og som samlet sett gir et løft til hele bydelen.

Geografisk ligger prosjektet mellom sentrum og Fantoft Studentby, og det realiserer potensialet til Bybanen på en god måte.

Hovedgrepet til prosjektet som har fått navnet ”Kobling” er godt lesbart i arkitekturen, der den nye bygningsmassen legger seg som en ramme rundt fire av de eksisterende verkstedhallene, og fører til at det er lett å orientere seg i prosjektet.

Det første møtet med høyskolen når man kommer til stedet er høyblokken, som også bidrar til hovedgrepet ved å gi en vertikalitet til denne delen av bygningsmassen som er med på å gi en identitet og et løft til prosjektet, samt at den blir et landemerke man kan orientere seg etter lokalt.

Integrasjonen av de gamle verkstedhallene i bygningsmassen der disse får nye funksjoner gir prosjektet en egen identitet og en kvalitet i anlegget utover hva et rent nybygg kunne gjort, og trekker linjene tilbake til historien i området ved at de viktige kulturhistoriske verdiene som verkstedhallene representerer for området er tatt vare på.

Prosjektet bærer preg at en svært gjennomført material- og fargebruk som gir en sømløs helhet til anlegget. Uteområdene er god planlagt, i lyse og presise materialer, og de eldre bygningselementene som verkstedsdører, vendesirkel og de eksisterende teglbygninger er tatt vare på.

Prosjektet er lett å orientere seg i takket være et oversiktlig hovedgrep med integrering av de eksisterende verkstedhallene i egne atrier som rammes inn av den nye bygningsmassen. Atriene skaper en kontakt mellom det nye og det gamle, samtidig som de fremstår som stille oaser til avslapping og refleksjon.

Transformasjonen av de gamle verkstedhallene ved å legge inn nye funksjoner som bibliotek og lesesal inn i de eksisterende bygningsstrukturene er gjort på en god måte. I festsal/pubområdet er himlingshøyden utnyttet for å skape en dramatisk vertikal romvirkning, og i lesesal/bibliotek er himlingshøyden utnyttet ved at det er lagt inn mesaninetasjer, som fremstår som rom i rommene.

Alt i alt fremstår prosjektet som helstøpt, en god ”kobling” mellom området og opprinnelig bygningsmasses historie, og prosjektets funksjon som ramme rundt den nye undervisningshverdagen til en stor del av Bergens studenter.

Høyskolen på Kronstad er et forbilledlig eksempel på områdetransformasjon, der nybygget både markeres seg som et landemerke i området, og vil bidra til god byutvikling i et av Bergens mest sentrale byutviklingsområder. Prosjektet tilfører nye funksjoner i nærområdet, og aktualiserer også debatten om hvordan man kan finne nye funksjoner for gamle bygninger, og er et svært godt eksempel på dette.

Valget av Høyskolen på Kronstad til årets byutviklingspris er et eksempel på helhetlig byutvikling som vi ønsker flere av for å vitalisere byutviklingen i Bergen!